

ดิ่วนท่าสุต
ที่ ๑๘๐๐๒.๓/๖๗

สำนักเลขที่ ๔ กองการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	วันที่ ๑๗๖๐๙ ๒๐๑๙
หน้า ๑-๗ ๗ ๘.๘.๒๕๕๘ ๑๖๐๐	จำนวน ๑๖.๐๐

ลําด. ๑๖๙
วันที่ ๗ ก.ย.๖๙
เวลา ๑๖.๐๐

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ กนกพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรักษาฯ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรักษาฯ
  ๒. สรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖
  ๓. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่องรายงานความก้าวหน้า การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ มาเพื่อ คณะกรรมการรักษาฯ ทราบ โดยเรื่องดังกล่าวเข้าไปที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการที่กำหนดในพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรักษาฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๗) คณะ (๑๙) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบ ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรักษาฯ ด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเติม

- ๑.๑ มติคณะกรรมการรักษาฯ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘ เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการงาช้าง แห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข ซึ่งประกอบด้วยหมวดกิจกรรมต่างๆ ๕ หมวด ได้แก่ ๑) การอุบัติเบี่ยงและ กฎหมาย ๒) การจัดทำระบบฐานข้อมูล ๓) การกำกับดูแลและการบังคับใช้กฎหมาย ๔) การประชาสัมพันธ์ ๕) การติดตามและประเมินผล

๑.๒ มติคณะกรรมการรักษาฯ...

๑.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๘ รับทราบรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๑ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP)

๑.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘ รับทราบรายงานความก้าวหน้า ครั้งที่ ๒ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP)

๑.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ รับทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารอนุสัญญาฯ ด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (CITES) ต่อรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) ซึ่งพิจารณาแล้ว เห็นว่าประเทศไทยมีความก้าวหน้า ในการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๖๕ (SC 65) ครบถ้วนทั้ง ๓ ประเด็น อย่างมีนัยสำคัญ และประเมินว่าประเทศไทยประสบความสำเร็จอย่างเป็นที่น่าพอใจในการดำเนินการดังกล่าว ซึ่งทำให้ประเทศไทย ไม่ถูกเสนอแนะจับการค้าซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา CITES จากคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES แต่ยังคงมีสถานะเป็นประเทศ Primary concern อยู่ และยังคงต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการงาช้างฯ และส่งรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนฯ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ให้สำนักเลขานุการ CITES เพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ (SC 66) ซึ่งจะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๕ มกราคม ๒๕๕๙ พิจารณาต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ ที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๒.๒ มติคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบให้ฝ่ายความมั่นคง คณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพรับไปดำเนินการร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงพาณิชย์เพื่อเร่งรัดการปรับปรุง National Ivory Action Plan - NIAP รวบรวมข้อมูลจัดทำรายงานความคืบหน้า (Progress Report) การปฏิบัติตาม NIAP ประเทศไทยจะต้องรายงานภายในกรอบเวลาที่กำหนดโดยให้นำรายงานเสนอคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยคุณ ก่อนถึงกรอบเวลาที่กำหนดดังกล่าวต่อไป (อ้างถึง ๒) ดังนั้น จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ (๗) เรื่องที่ คณะรัฐมนตรีให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มติคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๕ เมื่อวันที่ ๗ – ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ น นครเจนีวา สามารถรับสัญญา กำหนดให้ประเทศไทยต้องจัดส่งรายความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ งาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อ ที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ ให้สำนักเลขานุการ CITES ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ สรุปความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (๑ เมษายน – ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘) รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ มีสาระสำคัญดังนี้

๔.๑.๑ การออกแบบและกฎหมาย หลังจากที่ได้ออกกฎหมายหลัก ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๗ และพระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ.๒๕๕๘ และได้ออกกฎหมายรองตามพระราชบัญญัติสองฉบับดังกล่าวแล้ว ๒๑ ฉบับ ต่อมาได้มีการออกกฎหมายรอง ตามพระราชบัญญัติงาช้าง จำนวน ๑ ฉบับ รวมกฎหมายรองที่ออกแล้วในปัจจุบัน จำนวน ๒๒ ฉบับ

๔.๑.๒ การจัดทำระบบทะเบียนข้อมูล ได้มีการนำเข้าข้อมูลต่างๆ ในระบบทะเบียน ทั้ง ๓ ระบบ คือ ๑) ระบบทะเบียนข้อมูลการครอบครองงาช้างบ้านและงาช้างแอฟริกาที่ถูกกฎหมาย โดยนำเข้าข้อมูลการครอบครองงาช้างบ้าน ๓๐,๗๗๗ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘) และข้อมูล การครอบครองงาช้างแอฟริกาที่ถูกกฎหมายทั้งหมด ๕๕ ราย ๒) ระบบทะเบียนข้อมูลผู้ค้างาช้างและรายการ สินค้างาช้าง ปัจจุบันนำเข้าข้อมูลผู้ค้างาช้างบ้านแล้ว ทั้งหมด ๒๘๗ ราย และอยู่ระหว่างเร่งรัดนำเข้าข้อมูลสินค้า งาช้าง และ ๓) ระบบฐานข้อมูลงาช้างของกลาง ซึ่งปัจจุบันมีงาช้างของกลางอยู่ในการดูแลของกรมศุลกากร และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๑๗,๓๖๒.๖๕ กิโลกรัม

๔.๑.๓ การกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย โดยแบ่งเป็น ๑) การกำกับดูแล ผู้ค้างาช้างบ้านให้ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยได้เพิ่มจำนวนสายตรวจร้านค้างาช้าง จาก ๒๒ สาย เป็น ๗๙ สาย และได้ออกกฎหมายตรวจร้านค้าทั่วประเทศในพื้นที่เป้าหมาย ๘ พื้นที่ เฉลี่ย ๓-๔ ครั้ง/สาย/เดือน และพื้นที่ เป้าระวัง ๑๕ พื้นที่ เฉลี่ย ๑-๒ ครั้ง/สาย/เดือน โดยได้จับกุมผู้กระทำการฝิดตามพระราชบัญญัติงาช้าง จำนวน ๕ คดี ผู้ต้องหา ๕ คน ๒) การปราบปรามจับกุมผู้กระทำการฝิดกฎหมาย มีการจับกุมดำเนินคดีการกระทำการฝิดเกี่ยวกับ งาช้างระหว่างประเทศ ตั้งแต่เดือนเมษายน – กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๗ คดี เป็นคดีรายใหญ่ที่มีน้ำหนักเกิน ๕๐๐ กิโลกรัม จำนวน ๒ คดี และมีการเก็บตัวอย่างงาช้างของกลางเพื่อตรวจ DNA นอกจากนี้เพื่อตอกย้ำ ความมุ่งมั่นในการกำจัดอาชญากรรมสัตว์ป่าและการลักลอบค้างาช้างผิดกฎหมายในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๘ ได้มีการทำลายงาช้างของกลางที่สั่นสุดคดีและตกเป็นของแผ่นดิน จำนวน ๒,๑๑๕.๒๓ กิโลกรัม โดยมี ฯพณฯ ท่านนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) เป็นประธานในพิธีบดทำลายงาช้างดังกล่าว ๓) การเสริมสร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ได้มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติงาช้าง และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าเพิ่มเติมอีก ๑ ฉบับ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และมีการจัดประชุม สัมมนา และฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมและได้รับ การฝึกอบรม รวมทั้งหมด ๑,๐๘๒ คน

๔.๑.๔ การประชาสัมพันธ์...

๔.๑.๔ การประชาสัมพันธ์ ได้มีการจัดทำเนื้อหาการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับ ๓ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ๑) ให้ข้อมูลแก่ผู้ประกอบการค้างค้างเกี่ยวกับการค้างค้างช้างอย่างถูกกฎหมาย ไม่ค้างช้างแอฟริกา และไม่ขายชา้งให้แก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ๒) แจ้งเตือนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ไม่ให้ซื้อและนำช้างและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากช้างออกประเทศ และ ๓) สร้างความตระหนักรู้ให้แก่ ประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และปัญหาการล่าช้างและการลักลอบค้างค้าง เพื่อสร้างการลด ละ เลิก บริโภคชา้ง โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหลัก ๖ ประเภท ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ และป้ายประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งที่ สนับสนุนนานาชาติ สถานการบินแห่งชาติ ช่องทางการทูต ตลอดจนเวทีระหว่างประเทศ โดยได้มีการประชาสัมพันธ์ เชิงรุกในต่างประเทศผ่านคณะทูตไทยและหน่วยงานการท่องเที่ยวของไทยที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยที่มีภูมิภาคภาษาชา้ง

๔.๑.๕ การติดตามและประเมินผล ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านต่างๆ จำนวน ๕ ชุด ได้แก่ ๑) คณะกรรมการด้านการอกรับใบอนุญาตและกฎหมาย ๒) คณะกรรมการด้านจัดทำระบบทะเบียนข้อมูล ๓) คณะกรรมการด้านกำกับดูแลและบังคับใช้กฎหมาย ๔) คณะกรรมการด้านประชาสัมพันธ์ และได้มีการประชุมของคณะกรรมการฯ ชุดต่างๆ ตั้งก่อตัว เพื่อติดตามการดำเนินการตาม แผนปฏิบัติการฯ จำนวน ๖ ครั้ง นอกจากนี้ยังมีการประชุมของคณะกรรมการอนุสัญญาฯ ด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งนัดสััตร์ป้าและพีชป้าที่โกลล์สูญพันธุ์ ประจำประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการฯ เพื่อติดตามและประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนฯ ปัญหาและอุปสรรค พร้อม ทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา จำนวน ๕ ครั้ง

๔.๒ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการชา้งแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ประกอบไปด้วย ๑) บทสรุปย่อผลการดำเนินงาน ตาม NIAP ซึ่งจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการดำเนินงานตาม NIAP อย่างย่อในภาพรวมจนถึงปัจจุบัน แนวทางการดำเนินงานในอนาคต ๒) สรุปการประเมินระดับความก้าวหน้ารายกิจกรรม จะเป็นการประเมินระดับ ความก้าวหน้าตามรายกิจกรรมเป็น “Substantially achieved, On track, Challenging, Unclear” ตามรูปแบบตารางที่กำหนด ๓) รายละเอียดการประเมินระดับความก้าวหน้ารายกิจกรรม จะเป็นการแสดงรายละเอียด เกี่ยวกับการดำเนินงานในรายกิจกรรม และระดับความก้าวหน้าตามรูปแบบตารางที่กำหนด ๔) ตัวชี้วัด จะเป็น การแสดงข้อมูลการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ระบุไว้ใน NIAP ๕) ข้อชี้แจงต่อคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ต่อการดำเนินงานตาม NIAP ของประเทศไทย และ ๖) ภาคผนวก จะเป็นการแสดงข้อมูลสนับสนุนต่างๆ เช่น ภาพถ่าย รายละเอียด ตัวอย่างเอกสาร เป็นต้น แยกตามหมวดกิจกรรม

๔.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาฯ ประจำประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการฯ จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อร่วมกัน พิจารณาร่างรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการชา้งแห่งประเทศไทยฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ ก่อนที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารอนุสัญญาฯ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี มาเพื่อโปรดทราบ ดังนี้

๕.๑ ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข

๕.๒ รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการงาช้างแห่งประเทศไทย ฉบับแก้ไข (Thailand's Revised National Ivory Action Plan – NIAP) เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา CITES ครั้งที่ ๖๖ และหากจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขรายงานฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีอีกครั้ง และให้จัดสรรงานฯ ให้สำนักเลขานิการ CITES ตามระยะเวลาที่กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีบี และพันธุ์พีช

กองคุ้มครองพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าตามอนุสัญญา

โทร./ โทรสาร ๐ ๒๘๕๐ ๖๔๔๔